

SZAKMAI PÁLYÁZATI BESZÁMOLÓ
NKA KÖZGYŰJTEMÉNYEK KOLLÉGIUMA
Pályázati azonosító: 209111/34

HAUSZMANN ALAJOS - JUNGFER GYULA: A BUDAI KIRÁLYI VÁR
KAPUJÁHOZ KÉSZÍTETT TERVREK RESTAURÁLÁSÁNAK FOLYTATÁSA

Hauszmann Alajos terve: A királyi vár kapu „felülvilágító” alsó részéhez készült terv –
Iparművészeti Múzeum Adattára KRTF 6799

Hauszmann Alajos terve: A királyi várkapu, felülvilágító a 6796-os jelzetű tervrajzhoz
(1900 körül) Iparművészeti Múzeum Adattára KRTF 6801

Az Iparművészeti Múzeum Adattára kiemelkedő magyar mesterek, művészek terveit őrzi. Ebből a gyűjteményből is kitűnik Jungfer Gyula műhelyének tervanyaga.

A budai királyi vár jelenlegi helyreállítása szempontjából fontosak azok a tervrajzok, amelyeket a Hauszmann Alajos készített és Jungfer Gyula cége kivitelezett.

Jungfer Gyula (1841-1908) műlakatos egyike volt azoknak a 19. század utolsó harmadától, a magyar iparosság kiemelkedő korszakában működő mestereknek, akik a maguk szakterületén nemcsak hazai, de nemzetközi hírnevet is szereztek. A virágkorában 150-nél is több munkást foglalkoztató mű- és épületlakatos műhely a Berzsenyi utcában működött. Itt készültek Budapest számos mai műemléki nevezetességének – Andrássy-úti bérpaloták sora, Országház, Várkertbazár, Opera, stb. – műlakatos munkái.

A Jungfer-műhely egyik legismertebb és legmonumentálisabb alkotása volt a minden bizonnyal Hauszmann Alajos tervei alapján a királyi Várba, a Szent György térre készült, eredetileg zöld színűre festett rácskapu, amelyhez kétoldalt egy-egy kisebb, ugyancsak kovácsoltvas rácsos bejáró tartozott. Mivel ez a különleges kovácmunka elpusztult, a Jungfer-mintaraktár egy-két töredékén kívül ma már csak a róla készült tervek adhatnak hű képet annak eredeti kinézetéről. Ezért is indokolt, a tervek restaurálása.

Az NKA pályázati támogatásából már pár éve már folyik az a projekt, hogy a budai királyi várhoz készült nagyméretű kaputervek egymás után restaurálja az ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely. További két terv helyreállításával készültek el.

Igen lényeges, hogy ezzel nemcsak két nagyszerű életmű (Hauszmann és Jungfer) megőrzéséhez járulunk hozzá, hanem eredeti dokumentumokat mentünk meg a pusztulástól.

További támogatásban reménykedve köszönjük a lehetőséget.

Budapest, 2022..03.22.

Horváth Hilda Phd

főosztályvezető Iparművészeti Múzeum, Adattár

Mellékelve a restaurálási dokumentáció.

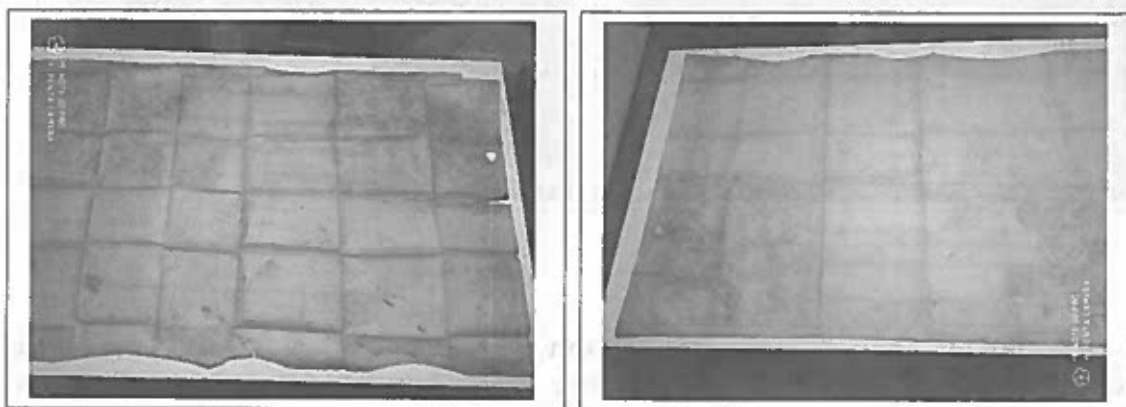
Iparművészeti Múzeum
Budapest, 1091
Üllői út 33-37.

Beszámoló az alábbi két tervrajz restaurálásáról

A KRTF 6799 jelzetű Hauszmann Alajos terve: A királyi vár kapu „felülvilágító” alsó részéhez készült tervrajz restaurálása az óvatos kihajtogatással kezdődött majd a fotódokumentációt készítettük el. Mivel a tervrajz igen nagyméretű (szélessége: 150 cm, hossza: 330 cm) a portalanítás és az óvatos száraz tisztítás csak részenként volt megoldható. A tervrajzot párásítás után hengerre tekertük fel és onnan folyamatosan átforgattuk egy másik hengerre és mindig a kiterített részeket tisztítottuk szárazon finom ecsettel, radírporral, radírszivaccsal. A nedves tisztítás szintén csak helyben volt megoldható, desztillált vizet használtunk a tisztításhoz és a szélén az enyv leoldásához. A javításokat kézi javítással végeztük japán papír, öntött papír és glutofix használatával. A kijavított tervrajzot szintén részenként nehezítve simítottuk. A további tároláshoz hengert készítettünk, amire feltekert állapotban lehet tárolni a tervrajzot. A feltekeréshez Parafil RT70-es segédanyagot és szívópapírt használtunk, hogy a ceruzarajz ne maszatolódjon el. Fotódokumentációt készítettünk a restaurálás utáni állapotról.

A tervrajzot Zelenák Orsolya restaurálta.

A tervrajz restaurálás előtt és után

ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely Kft.
1088 Budapest, Üllői út 2-4. I. emelet 1.
Tel/fax: 36-1 / 306-4574

tervrajzot szintén részenként nehezítve simítottuk. A további tároláshoz hengert készítettünk, amibe feltekert állapotban lehet tárolni a tervrajzot. A feltekeréshez Parafil RT70-es segédanyagot és szívópapírt használtunk, hogy a ceruzarajz ne maszatolódjon el. Fotódokumentációt készítettünk a restaurálás utáni állapotról. A tervrajzot Zelenák Orsolya restaurálta.

A tervrajz restaurálás előtt és után

